

Entre pecats i virtuts

El PSM fa vint anys en un moment d'èxits electorals constants, però aquesta progressió del nacionalisme podria veure's afectada per la negativa del PSM a acceptar la coalició amb UM el 3 de març. Sembla que la coalició tindria possibilitats reals d'obtenir, per primera vegada, un diputat nacionalista a Madrid. Per separat les probabilitats són molt poques.

El vintè aniversari del PSM arriba en un moment dolç, des del punt de vista electoral, per als nacionalistes. Des de l'any 1991 han anat experimentant un creixement de vots espectacular. La moderació del llenguatge polític i, sobretot, la tasca feta a les institucions —tant als ajuntament on governen com a l'oposició en altres institucions, passant per l'experiència de govern al Consell Insular de Mallorca— els dona una credibilitat que s'accentua cada vegada més, i així és percebut per l'electorat mallorquí. Molt enre queden els primers anys, i les primeres eleccions, quan el PSM era vist com una opció "excessivament" d'esquerres. No es tracta, evidentment, de demonitzar aquí aquelles forces polítiques que mantenen un discurs clarament esquerrà, o més radical. Cada partit tria el missatge que creu més oportú. Però en una illa com Mallorca, amb una sociologia electoral més aviat conservadora —com es demostra elecció rere elecció— les opcions que no se situen entorn del centre tenen poques, o nul·les, possibilitats. Un partit, doncs, que aspire a quotes importants de poder, o, per què no, a governar, necessita ser percebut per l'electorat com una oferta centrada i per damunt de tot pràctica. Dit en unes altres paraules, moderada des de qualsevol punt de vista, siga des de la perspectiva social, econòmica, ecològica, o nacional. Les opcions més pures i, per tant, més radicals, no han superat mai a Mallorca la barrera del grupuscle.

El PSM, des del 1990, porta un camí de moderació —sense renúncia de les seues senyes d'identitat més preciades: progressisme social, conservacionisme ambiental i defensa aferrissada de la llengua, la cultura i la identitat de Mallorca— que li ha donat bons resultats. En aquests moments és la tercera força política —a l'espera dels resultats del 3 de març— amb un percentatge de vots, en les darreres eleccions autonòmiques, del 13,4% a Mallorca. Com se sol dir en anàlisi electoral, la barrera que marca el caràcter minoritari és el 10%. El PSM ha superat clarament aquesta frontera.

Fa uns anys, sentir dir als dirigents nacionalistes que tenien programes de govern, per a institucions superiors a les municipals, provocava un somriure de commiseració. Ara ja no. Ho demostra el fet que el PSM governa, en coalició, el Consell Insular de Mallorca, la institució més important de Balears, després de la comunitat autònoma.

Què ha passat dins el PSM? Doncs que el

pragmatisme ha començat a no ser vist com un pecat, sinó com una virtut. Sortosament alguns dirigents i militants nacionalistes han comprès —els ha costat força— que la política es *fa*, no s'hi juga. Els problemes més o menys importants que ara puguen tenir interinament els vénen, de fet, per haver *jugat* massa temps a política, però en realitat sense *fer-ne* gens. Ho recordava Pere Sampol, en un article publicat la setmana passada on explicava el posicionament del PSM enfront del pacte del Consell i el tema de la incineradora: es pot dir que no a tot i quedar perennement a l'oposició, o es pot pactar i disminuir els efectes negatius de la incineració. Quan es fa política el pacte és constant. Els programes no són bíblies, són bases a partir de les quals es negocia i, per tant, els polítics renuncien a coses per obtenir-ne d'altres. La política del blanc o negre, del tot o res, parteix d'un perillós pressupòsit: que es té la raó absoluta. I això un demòcrata no ho pot acceptar mai.

Així doncs, el PSM està en el bon camí per accedir realment a majors quotes de poder? Sembla que sí... excepte per una qüestió. Fa uns mesos UM els oferia una coalició —sense condicions— per anar junts el 3 de març. El PSM ho ha rebutjat. Per què? No han donat cap argument. Només difuses explicacions sense massa sentit. Es veu que, dissortadament, dins el PSM encara existeixen grups que veuen el pragmatisme com un pecat.

Fa poc un ministre socialista deia, en conversa privada, que segons les seues informacions una coalició nacionalista tenia moltes probabilitats d'obtenir el setè escó per Balears. Per separat, ni el PSM ni UM tenen moltes probabilitats. Aleshores per què no accepten? Per què UM no és d'esquerres? O és que per ventura ho és CDC? Per què UM ha donat suport en el passat a AP? O no eren del PP els dos regidors que donaren les batllies de Vilafranca i Santa Maria al PSM l'any 1990?

La política seriosa, pragmàtica, per aconseguir més poder no es pot basar en retrets de "pecats" del passat ni en problemes personals. Es fa pel bé de la idea que es defensa. UM és nacionalista? Sí. El PSM és nacionalista? Sí. Volen tenir un diputat nacionalista a Madrid? Doncs...